

IDEGENVEZETÉS ANDRIA (OLASZORSZÁG)

Apuliavidéke

Andria Olaszországban van, pontosabban Apulia régióban fekszik, mely Európa déli végletében és a mediterrán övezet közepén fekszik. Alakja egy sarokhoz hasonlít és hossza 20 000 négyzetkilométer, keleten az Adriai-tengerrel, délen pedig a Jón-tenger határos. A lakosság több mint négy millió ember, a népesség legnagyobb része Bari környékén él. Történelmi, kulturális, földrajzi és környezeti különbségek jellemzik Gargano területeit, az északi részét a vidéknek, Bari vidékét, la Valle d'Itria-t és a Salento-t, mely többé – kevésbé egyezik a napjaink Foggia hat tartományával, de teljesen sajátos Bari, a régió fővárosa, Barletta – Andria – Trani, Brindisi, Taranto és a világszerte ismert barokk Lecce városa is. Az Apulia-i vidék mindig is ideális hely volt a letelepedés szempontjából, valamint a környék kereskedelmi és kulturális csereforgalma, a földrajzi elhelyezkedése, az enyhén lejtős terepe és a kellemes mediterrán éghajlata miatt.

ANDRIA

A város eredete a történelem előtti időkre nyúlik vissza, mint azt az archeológiai leletek szerint. A város neve Szent András nevéhez fűződhet, aki ezen a vidéken haladt keresztül az ókori időkben vagy származhat a Latin *Antrum* szóból, melynek *üreg* a jelentése, kapcsolódhat a területen lévő üregekhez és barlangokhoz. Ami biztos, hogy Andria, mint a legtöbb apuliai város magán hordozza a sokféle, a századok során megszállók nyomait. Közöttük találhatóak a görögök és a normannok, de a 18. században uralkodó II. Frigyes sváb császár emlékéhez is büszkén kapcsolódik Andria.. A város a fénypontját az uralkodása alatt érte el és ezt tanúsítja a város egyik kapujába vésett felirat, amelynek a neve *S. Andrea*. Egy székesegyház altemploma, ahol II. Frederick két feleségét temettette el, az eredeti vár, Akapu a Castel del Monte székesegyház kriptájában található, amely eredetileg várként a Mount Caccai-n épült 680 méterrel a tengerszint felett, 18 kilométerre Andria-tól. A vár, melynek nyolcszög alakja az császári koronát szimbolizálja, uralkodik a Murgia körüli tájon ragyogó, panorámai kilátással. A vár a Világörökség részeként elismert 1996 óta és a legkisebb egy centes euro érmére is ez van nyomtatva. Andriából közvetlen járatok indulnak majdnem minden európai országba és más országokba is. A legközelebbi reptér a „Karol Wojtyła” Bari-Palese-ban, 50 kilométerre Andria-tól. A helyi vasútállomás összeköti a várost és a repteret, körülbelül 40 perc utazási idővel. Szállás: két, illetve három csillagos hotelek találhatóak Andriában és a belvárosban is számtalan bed&breakfast áll a vendégek rendelkezésére. Találhatóak még éttermek mindenki pénztárcájának megfelelően, kávézók sokasága, melyek helyi különlegességeket szolgálnak fel étkezési időben. Közlekedési eszközök: helyi buszok vehetőek igénybe, melyek összekötik Andriát majdnem minden hellyel a régióban. Lehetőség van a városban kerékpárkölcsonzésre is. Internet elérés lehetséges a hotelekben, internet kávézókban és néhány nyilvános helyen a városközpontban.

Helyi művészet és építészet:

Mivel egyaránt könnyen megközelíthető tengeren és szárazföldön is, az apuliai régió századokon át ki volt téve különböző népek támadásának. Ennek eredményeként Apulia történelme, művészete és kultúrája magán hordozza a görögök, rómaiak, bizánciak, arabok, normannok, franciák, spanyolok és más népek nyomát, akik kitörölhetetlen jegyeket hagytak a jelenlétükkel.

Főbb látnivalók Andria-ban:

Castel de Montea város legjelentősebb művészeti alkotása. A kastély kivételes nyolcszögletű alakzata, valamint a kastély építészeti stílusjegyeiben többször megismétlődő nyolcas szám sok

különböző legendát táplált az ókorban. A kastélyt egy ismeretlen építész tervezte II. Frigyes sváb császár felkérésére.

A Cathedral román stílusban épült, a régi városrészben található. Belül három oldalhajó és egy kereszthajó található, tíz kápolna, öt-öt mindkét oldalon. Egyet a város védnökének, Szent Rihárdnak szenteltek fel. Az énekkar jobb oldalán van egy kápolna szent földi maradványokkal Jézus koronájából.

A Háborús Emlékmű egy klasszicista stílusú építmény, amely a Memory Park közepén áll, ahol 800 fa lett ültetve, mint egy örökkévaló emlékül azoknak a városbeli katonáknak, akik az Első Világháborúban estek el.

St. Augustine Templom egészen a román-gótikus korszak éveibe nyúlik vissza. A kapu hét hét lapos domborművel díszített. Ez mutatja a határt szent és pogány között. Vallásos hiedelmek szerint a kapun belépve a Mennyországba lépünk. A bejáratnál egy oroszlán található, mely a templom őrzőjét szimbolizálja.

Szent András kapuja 1593-ban épült és a négy kapu közül ez az egy ma is meglévő Andria-ban. Frigyes boltívének is nevezik, amely Andria hűségére emlékeztet II. Frigyes sváb császár iránt, aki anyagi javakhoz juttatta az embereket azért, hogy mentesítette őket az adó és a behozatali vám alól. Egy dísz tábla az ív elején jeleníti meg az eseményt.

Pugliában vidéken mindenhol találhatsz **masserie**-t, amely igazi példa Apulia tradicionális paraszti művészetére. A **masseria** egy megerősített tanyaház a vidéki birtokokon. Eredetileg a 16. században a masserie-eket a török kalózkodás ellen erősítették meg. Később lakóházként használták, valamint terménytárolásra és állattartásra. Ma, a masserie legfőképpen turistalátványosság a világ különböző részéről érkező látogatók számára. Valójában sokat átalakították szállásadó helyé, olyan emberek számára, akik élvezik a vidéki környezetet és meg akarják ismerni a helyi hagyományos ételeket. Vannak éttermeik és felkérésre a tulajdonos gondoskodik főzőtanfolyamról a vendégek számára.

Puglia legfőbb látványosságai

Észak-Puglia térségének neve **Gargano**. Népszerű az Észak-Európából érkező turisták között a bámulatos tenger és tengerpart miatt. Vieste és Pugno chinso egyike a legkeresettebb nyaralási úti céloknak. Ez a vidék szintén lenyűgöző az egyedülálló környék és néhány hely miatt, mint például a Szent Mihály arkangyal és Szent Giovanni Rotondo szentélye, melyek nagyon híresek a világ vallási zarándokai között. **Trani**, amely néhány kilométerre található Andriától, nagyon népszerű a turisták között a kikötőre nyíló gyönyörű kilátása és a székesegyháza miatt, ami egy rendkívüli példa a román stílusú építészetre Pugliában. Az építmény Szent Miklós zarándokviszontagságaihoz kapcsolódik, ami a normann uralomig nyúlik vissza. Trani követ használtak az építéshez, ami egy tipikus helyi tufa, melynek jellemzője a halvány rózsaszín árnyalat, s amely a nap fényére változik. A követ, amely csak a második leghíresebb a Massa Carrara vidékén, még mindig fejtik Traniban.

Bari, Puglia fővárosa, egy élénk, elegáns és modern város az Adriai-tenger partján. Ez egy forgalmas kiránduló és kereskedelmi kikötőváros, amely főleg Kelet-Európa országaival folytat kereskedelmi kapcsolatot. Itt található egy vár, mint majdnem minden pugliai városban. A Szent Miklós Bazilika nyújtja a legszebb kilátást a városra. **Alberobello** egy festői kisváros, amely világhírű 'trulló'-iról híres, melyek tipikus fehér, kúp alakú, száraz kövekből készült vidéki épületek, amelyeket parasztok laktak. Napjainkra legtöbbjét boltokká alakították át, de megőrizték az eredeti szerkezetüket, míg a többi szálláshellyé alakult át. A trullók a világörökség részévé lettek nyilvánítva. **Ostuni**, vagy más néven Fehér Város nevét az épületek színei miatt kapta. Egy dombon helyezkedik el, így távolabbról is látható. Látványosságai között van a Palazzo Ducale Zevallas,

melyet a határozott függőleges és vízszintes vonalak jellemeznek, amely a széles homlokzat körvonalainak jellemzője is egyben. A Zevallos címer a központi timpanonból emelkedik ki. A bejárat két fodros oszlop között található, melyek a központi erkélyt támasztják alá. A Szent Orontius tornyon barokk vonalak jelennek meg, körülbelül 20 méter magas és a város politikai központjaként dominál. 1771-ben építette fel Giuseppe Greco építész. **Brindisi** egy ókori római város. A két út, a Via Appia és a Via Traiana kapcsolja össze a várost Rómával. Még ma is használják, hogy eljussanak Rómába. Ez volt a legfőbb jelentőségű város abban az időben, mikor ez volt a legegyszerűbb út a római császároknak, hogy irányítsák Görögországot és a keleti területeket. A város még mindig fontos kikötő és igen népszerű az észak-európai turisták között, mert a komphajói naponta kétszer indulnak Patrassoba, amely a legrövidebb út Görögországba. **Tarantót** más néven a ' két tenger városának ' is nevezik, mert az öböl a Nagy Tengerre és a Kis tengerre is néz. Az ókori időkben a görögök gyarmatosították, akik kitörölhetetlen nyomokat hagytak a civilizációjukból. A városban található a Museo Nazionale, mely helyt ad a görög művészet becses alkotásainak. **Lecce** a barokk városként ismert, melyet ősrégi, felbecsülhetetlen értékű művészete tett világhíressé. A székesegyháza 1114-ben épült a vidék tipikus mészkövéből. Ez a fényes kő ragyogóvá teszi a falakat és lenyűgöző világosságot és színárnyalatot kölcsönöz nekik. A Szent Ágota bazilika egy barokk építmény, mely a 18. századból származik. Egy kis román stílusú templom helyére lett építve, amely Aranyszájú Szent Jánosnak lett felajánlva.

Híres emberek Andriából

Azok közül a híres emberek közül, akik Andriában születtek egy bizonyos **Farinelli** egyike a 18. század kiemelkedő operaénekesének. A zenének szentelte az életét. Nápolyban tanult, majd nagyon hamar kasztrálták, megelőzve ezzel, hogy a felnőttkor megváltoztassa a szoprán hangját. Énekelt sok fontos királyi udvarban: Nápolyban, Rómában, Velencében, Firenzében, Milánóban és más európai városokban is, és nagyon sikeres volt. XV. Fülöp király annyira megbecsülte, hogy lovagjává nevezte ki. Farinelli megalapította az olasz 'teatrodell' opera' -t. III. Károly trónra lépésével Farinelli elvesztette a befolyását, utolsó magányos éveit Bolognában töltötte. A jelen híres emberei között van **Riccardo Scarmarcio**, aki egy megbecsült színész. Az iskolaévei után a '90-es évek végén Rómába költözött, ahol a Scuola Nazionale del Cinema dráma tagozatára járt. Karrierjét különböző TV sorozatok és filmek színészeként kezdte, mint például a „Ama il tuonemico 2”, „Compagni di Scuola” vagy az „Io ti salvéro”. A következő években több figyelemre méltó szerepet is játszott M.T.Giordana filmjeiben, mint például az „Ora o mai piú” vagy a „Lamegliogioventú”. De mindezek felett a „Tremetrisopra il cielo” filmben játszott szerepe valódi ikonná változtatta a tinédzserek számára. 2005-ben a „Romanzocriminale” filmek egyik főszereplője volt Michele Placidoval és a „Texas” filmben Valeria Golinoval. Említésre méltó még Caparezza, a rapper, aki slágerével, az „Vieni a ballare in Puglia” hozzájárult, hogy világszerte megismerjék a térséget, akárcsak Albano, a pop énekes néhány világhírű slágerével, Checco Zalone, a „Sole a catinelle” bombasikerű film rendezője és Rodolfo Valentino a világhíres filmsztár.

Apuliai népdalok

A népdalírók általában névtelen, egyszerű emberek voltak, akik szakképzetlen munkákból éltek. Nagyrészt olyan tanulatlan emberek voltak, akik, jóllehet, különösen érzékenyek voltak az érzékelés és érzelmek terén, nagyon egyszerűen és sikeresen tudták azt kifejezni a zenében. Ezeket a dalokat gyakran jelentek meg megfelelő művészi forma nélkül: a hangokat gyakran nehéz volt leírni, a

szavak néha a verstan figyelembe vétele nélkül íródtak. Mégis, megvan az erejük ahhoz, hogy felébredszék az örömet, az érzelmeket, ez együttérzést a hallgatóságban.

A történelmi, politikai vagy vallási események, valamint a mindennapi események és a vidéki élet egyszerű történései ihletet adtak a népdaloknak. Mindenki érezhet boldogságot vagy szomorúságot a következő dalokat hallgatva, mert olyan történeteket mesélnek el, amikkel mindenki tud azonosulni. A dalok, amiket előadtunk, hétköznapi témákkal foglalkoznak, úgymint esküvő, udvarlás és szerelem, mind humorral és egy kis iróniával ellátva. A vallási téma gyakran keveredik a népi hiedelmekkel, amiknek nincs semmi közük a téma komolyságához, ahogy sugallják a hétköznapi emberek közös álláspontját, hogy kigúnyolják a spirituális témákat is. Az előadott dalok közül biztosra a „L'acqua della Fontana” a legszebb és mindközül a legkönnyebb megjegyezni és énekelni a külföldi embereknek.

Apuliai néptáncok

A **Pizzica** Salento jellegzetes néptánca, ami Apulia déli részén van. A Pizzica első írott forrása a 18. századra nyúlik vissza, amikor néhány nemesember eltáncolta IV. Ferdinánd király Apuliába való látogatásának tiszteletére, de ennek a vidám táncnak az eredete biztosan sokkal régebbi ennél. Ami azt illeti, ezt a táncot eredetileg egyszerű emberek, farmerek adták elő, akik a betakarítási időszak közben táncoltak a mezőkön, hogy megkönnyebbüljenek egy nehéz munkanap után, valamint a helyi ünnepélyeken, hogy ismerkedjenek és elfelejtsék a hétköznapi nehézségeit. Ma már udvarlási táncnak tekintik, amely egyfajta játék a férfi és a nő között, amelyben a férfi megpróbálja meghódítani a hölgy szívét a gesztusaival és a mozdulataival, míg a nő úgy tesz, mintha megszökne a férfi fogásából a tánc közben. Ez bizonyára annak az időszaknak a társadalmi elvárásaira utal, amikor a férfiak és a nők nem flörtölhettek nyíltan, de elkötelezték magukat egy soha véget nem érő udvarlásba, amíg a nő végül feladta és elfogadta, hogy a férfi partnerévé váljon. Tulajdonképpen a nő az, aki – a táncban és a való életben is – vezeti az egész udvarlási játékot, ahogy a sálját mozgatja provokatív módon a szerelme előtt, aki megpróbálja megszerezni azt, amíg a nő úgy nem dönt, hogy engedi azt elragadni. Gyorsan mozog, hogy elmeneküljön a férfi üldözése elől, utána hirtelen megáll, és újra elkezd táncolni, hogy hozzáragadjon és játsszon neki még egyszer. A mozdulatok különbözőek, mivel a férfiak és nők hozzáállását és érzelmeit képviselik. A férfi mindig tárt karokkal táncol, hogy sugallja a hajlandóságát és vágyát, hogy megölelje, hogy elkapja a nőt végső kísérletében. A gyors és magas ugrásai megmutatják a férfiaságát, a fizikai erejét és az érzéki vonzerejét, hogy lenyűgözze a hölgyet. A nő még higgadtabb módon táncol, hogy félénk és nőies természetűsugallja. A kezei a hosszú talárjának szegélyét tartja, miközben ő érzéki módon mozog a férfi körül. Miközben táncolnak, flörtölő pillantásokat cserélnek és stratégiaileg mozgatják a lábukat a talajon. A táncot különböző hangszerek kísérik: duda, hegedő, mandolin, szájharmonika, furulya, kasztanyetta, gitár és csörgődob adják azt a vidám és élénk hangot az érzéki játékhoz, ami a két szerelmes között zajlik. Napjainkban, a Pizzica széles körben ismert az egész világon, a filmjein keresztül: La Pizzicata (1997), Sangue vivo (2000) és Il Miracolo (2003). A zenészek, akik a Pizzicát játsszák: I Coribanti, Officina Zoè, La'zzama.

Hagyományos apuliaiöltözetek

Az ősi hagyományok földje, Apulia, az idő gyors múlása és a folyamatosan változó használat ellenére még mindig őriz gyönyörű öltözeteket a területének majdnem minden sarkából. Aöltözetek, amiket különösen a védőszent fesztiválja vagy a helyi fesztiválok alatt lehet megcsodálni, amik mindig tömegeket vonzanak a vallásos zarándoklatokhoz a szomszédos városokból és néha egész Apuliából.

A múltban, a férfiak öltözéke rövid, szoros nadrágból – a lábuk színes gyapjúharisnyával volt eltakarva – valamint mellényből és rövid kabátból – ami fekete szalaggal volt díszítve – állt. Rendszerint borotváltak voltak (nem volt szakálluk). A fejükön kúp alakú frígiai kalapot viseltek, aminek a csúcsa a jobb fülükre volt hajtva. Néha egy lapos gyapjúsapkát és nagy cipőket hordtak. Az öltönyük mindig mélykék vagy fehér, citromsárga, rózsaszín vagy fekete volt, a szövetük gyapjú vagy pamut volt. A tengerészek az ingükre pamutmellényt vettek fel, télen pedig csuklyás kabátot. A nők hosszú mellényt viseltek, ami a derekuknál el volt kötve egy övvel, amin egy kis szövettáska függött. A hosszú szoknya, egy sor nagy redővel, össze volt kapcsolva a testhezálló felsővel. Néha fűzöt viseltek vagy egy sálát, ami eltakarta a mellüket, és egy finom szövetblúzt. Fehér vagy piros gyapjú vagy pamut zoknit is viseltek. A cipők cserzett borjúbőrből készültek, a csatok pedig vasból. A hajuk egy egyenes választékban a nyakuk mögött volt összekötve. A nők minden életkorban eltakarták a fejüket és a vállukat fejkendővel és sálakkal. Az idősebb nők fejkendője sötét volt, a fiataloké pedig színes.

Hagyományos Apuliai konyha

Pugliafőként egy mezőgazdasági vidék Dél-Olaszországban, híres az olíva olajáról és boráról. Ez a terület sík és termékeny. A terület nagy része farmokból áll, amiket termő földek és legelők vesznek körül. A régió mezőgazdasági adottságaiból adódik, hogy a konyhában az inspirációt a helyi termékek adják például: búza, zöldségek és az olíva olaj. A helyi durum búzát használják a helyi tészta különlegesség az Orecchiette készítéséhez, amit kézzel kagyló alakúra formáznak és a háziasszonyok napi rendszerességgel készítik. Ezt az ételt általában finom szósszal például hús raguval, brokkolival, szalonnával megtűzdelve és gombával vagy fehérrépával tálalják. Az apuliai konyhában nagy szerepe van a hálnak és hüvelyes növényeknek, mivel az Adriai-tengerre néz a régió. Mint a tészta, úgy a finom pugliai kenyér is finom durum búzából készül, ami minden formában és méretben kapható, és amely része a mindennapi étkezésnek. Némelyik faluban a helyi háziasszonyok sütik maguknak a kenyeret fa-tüzelésű kemencében. A helyi konyha karakterét adja a zöldségek széles választéka is: paradicsom, articsóka, lóbab, cukkini, bab, édeskömény, paprika, hagyma. A lóbabból télen sűrű levest készítenek, nyáron pedig friss salátát. Tésztához szokták hozzá tenni vagy pürét csinálnak belőle. A pugliai konyhában használják még a brokkolit is, akár magában felszolgálva, akár valamilyen étel részeként.

Puglia sziklás hegyei alkalmasak a birkatenyésztésre. A bárány, a disznó és a marha meglehetősen népszerű a mi helyi konyháinkban. A juhtenyésztésből következik, hogy sajtot is készítenek, ami általában a juhtenyésztéssel jár. A pugliaipecorino és ricotte kiváló és finom sajtok, valamint a burrata di Andria, friss, puha krémsajt, amelyek szinte az egész világon ismertek. Puglia hosszú tengerpartjának és halász hagyományának köszönhetően kerül a tenger gyümölcseinek nagy része az asztalunkra. Közülük a vörös csillag, a kagyló, a tengeri sügér, és a tintahal sok receptben szerepel.

Végül, a pugliai desszertek. Sok közülük a mandulán alapuló (a régió nagyszerű mandula mennyiséget termel), gyakran kombinálják mézzel vagy vincotto di fichi-vel (füge koncentrátum fajta). Néhány más desszert megédesített ricotta sajtból készül. Mivel természetes és valódi élelmiszerek alkotják, friss és természetes alapanyagokból készül, amely segít megakadályozni sok

komoly betegség kialakulását, úgy mint a rákot vagy idegi alapú betegségeket, a pugliai mediterrán konyhát is a Világörökség részévé nyilvánította az Unesco 2010-ben.

Helyi Irodalom

Puglia volt az írók földje és az írás hazája a múltban. Manapság, van egy fiatal írókból álló nouvelle vague csoport, akik meglehetősen jól művelnek különböző irodalmi műfajokat. Közöttük van: Giorgio Saponaro, Giancarlo De Cataldo, Nicola Lagioia, Mario Desiati, Flavia Piccini és sok más művész. Történeteik Pugliában játszódnak, amely jelzi a szoros köteléket hazájukkal. Gianrico Carifogli valószínűleg a leghíresebb külföldön mióta lefordították regényét számos nyelvre. 1961 május 30-án született Barin. Ügyvéd, később bíró lett. 2008-ban bejelentette, hogy indul a demokrata párttal a Szenátusba, majd ugyanebben az évben szenátornak választották. Irodalmi munkásságát rövid kis történetek írásával kezdte, majd 2002-ben debütált a prózában az *Involuntary Witness* című regényével, amely egy olasz jogi thriller. Az ügyvéd Guido Guerrieri története - aki legtöbb regényének főszereplője - számos díjhoz juttaták szerzőjét. Legjobb regényeinek egyike a „Not here nor anywhere else” („Sem itt, sem máshol”), amelynek a története három barátról szól, Gianricoról, Paoloról és Giampieroról, akik véletlenül találkoznak Barin húsz év után. Felidéznek a régi időket és szembeállítják a jelent a múlttal, amikor még fiatal egyetemisták voltak. Mindezen túlmenően az alkalom lehetőséget kínál a számukra, hogy más szemmel nézhessenek szülővárosukra és saját életüket is számba veszik. Carofiglio rengeteg irodalmi-díjat és -kitüntetést kapott. Néhány regénye meg is filmesítették Olaszországban.